

КИРПИ

№ 15 (27) Бакы, 15 август 1953

«Коммунист» гәзеттәнин нәшри.

Гиймәти 1 м. 50 г.

Тә'чили ярдым тә'чили ярдым

Тә'чили ярдым стансиясына иш кирмәк учун бир мұдат кедиб-көлдікден сонра, бир күн фурст талып езуму салды баш әкім Ибраһимовның янына. Хошбәхтиқидан тәз иди, амриими верде вә деді:

— Бура баҳ, мәннін судағо гадар ағзын янын ки, гатырып пилэй-пиләй ичірэм. Бизніс ки, ишилорның арасында демагоғ сохруд. Бурнұннұ гурдалағын бізмірсөн, о сағат хәбәр чатын жохары ташнилдігара. Ағылсын болапсан, мұавиннін Элиш Эмиров яхшы кишишір, сени доландырып. Алма тәнгіде балласан.. Гулагындан тутуб атаға баһыра.

Сабандың хәзәт кейін иш чыхымдам. Касаның габагында бир үйрұнвар вар иде ки, көз көрәсін, кими сейр, кими да сәс-сизча пулану алып чыхын кедірді. Чығырбағын салаланы маашларынан аз ызымасынан шікайтеді жәдінірлер. Олар гыштыра-гыштыра Әмировнұн үстүн кетділәр. Алма Эмиров уста адаммын, габагынан «москвич» миниб үшіннен чыхынды.

Нагынның дүкүн алмазын әкім Тәгіззада Әмировнұн гапсының аягын қырыйп, 2-чи подиумининан һафтеңе бача дәндіршиди, бураны да венегрет әләйішем! — дей-дәй-дәй кетди.

Мен соча хидмәтчидан хәбәр алдым ки, бу кимин нагыннан дашыншы? Деді:

— Әмировдан башта ким олачаг? О, әвәл бурада баш әкім ишләйді. Тә'чили ярдымын узун астарының чөвірді, наымын табыт-табыштырды, массласын нечә дәфә партя тәшкілдігінен гондуру вә ғәрар чыхын ки бурадан көтүрүлсөн. Алма Бақы сөйлейді шөбәсінде Әмировнұн хатырнан даймалылар, деділар ки, тә'чили ярдым Емировсөз кечінмез.

— Бас Әмировнұн ганансуз һәрәкәтзәрин шикайт әзән үйхүрд—дәй-дәй хәбәр алды.

— Нізаң үйхүр, наымының бүрнүнүн үстүндегін вүрүп гайтарылар кері, шикандайт әдәндер дәрәләрінен еләч таптаған эвзин, үсталик Әмировнұн гәзбіні дұчар одурудар. Көнерүн кишиншін далаңда далаң вар. Ихса бүтән соң озін ки, ишилорынан айнала башына айна. Бүрдә Евгенияндың бир әкім, онун башшында лап бостан ақыр. Нә вар, нә вар, жохалманы комиссиясы бура қалында Әмировнұн ғырылдагларының айбын дейіл. Әмировнұн ңеч көзүн пұлайын олмады. Алма комиссия о ина кеден кимин Евгения Баబееваның ашынын сүзүн гаттадылар бир-бірнан.

Биз соңбатын инәт диспетчер әкім Абдуллаевде телефонда ярдым истәйән беш айтты хастаниң адресине жазды. Бинанын гарышсында тә'чили ярдым машины дұрдатуға налда, диспетчер телефонда наымыннан берінди ки, машины үйхүр, кәлән кимін көндәрләркі.

Мән тәзчүчүй әтдім, янымдағы фелдшер деді:

— Бу, Әмировнұн мүдірлік заманынан галан дәбдір, нәр ғырыша машины көндәрлім. Анчаг тәнлүккән оланларда көндәрлім.

— Бас, хастаниң тәнлүккән олдугуну диспетчер көдән билір?

— Әкім ғырып адамын сәсіндән. Телефон сөлжәнді... Диспетчер чабада вәрәнда узу чидилділік... «Бу саат көндәрләр» дәйя аяға галхып диванда шелланыр роман охуын чәррән Рафібәйлінән гораха-горхада деді:

— Доктор, мәннін эзілән вар, зәймет олмаса машины оттурун.

— Нә нозакәтсіз адамсыныз, сизә тапшырылмаймыз ки, мон мәшгүл оландана олмасыныз!

— Доктор, хастаниң вәзіннәтін ағырдыр. Ағырдырса, апарсынлар клиникая, биз из эдә билірек.

— Хәйр, доктор, о дәрәчәдә дә ағыр дәйя, анчаг...

— Демек, үйнүкүлдүр, онда өзү ғасалар. Гапыны ертүн, мәнә союг олар.

— Диспетчер, кенеколог Казымованы яралы хастаниң үстүн көндәрләрде олду. Казымовна әзәрдән гәрәп җаявады ки, мән гадын әкімнән, баш-көзү парчаланана еләч едә билімдер, диспетчер гулат асады да гыштырыды:

— Демаголгүл әләмә, кет дейнлір, кет. Нөвә сәннін.

Бу даға шофер таптымда: беш-он дәғигі ахтарлығында сонра мәлүм олду ки, шофер Толлеевнұн үрәйн яңдырып үчүн аягусту өзүнү веріп ки, бир икін күршүп кипо үүрсүн...

— Телефон енідән зәңк вүрдү. Диспетчер нәйншанда дәстән асты:

— Доктор Годованова, —деді,—ағыр хаста вар, зәйттән олмаса „москвич“ оттурун

— Мәним иш вахтына вүр-түт икін дәғиге گалып. Бир да ки, мән „москвич“ минимәдәттәмшім.

— Доктор, нәр шей бир кәнара, ахыр бу бизим әкімнен боркумзудур.

Богданова кал алаң даddyнын адам кимін үз-көзүн түрүштеді:

— Мәним мұнағайрәй әтіншіким үйхүр, —деді жәз әлінин инфрәтәлеләйәрек, кассаса тағы йолланды.

Мән Ибраһимовнұн нақиһітләрнін яддан չыншылғы барқардан бир аң әкәдім. Гоча көзетчи деді:

— Кәл инди ииңдә үйхүр әнәр бири миң ерәд „ишиләйн“ бу ғочагларын да алдырыма шаша бах, кечә-күндүз ишдә чан гояндарын да...

— Мәкәр табел, утот үйхүр?

— Онларды да дүзәлдән Әмиров дейіл бәйәм?

— Бас баш әкім Ибраһимовнұн бундан жаһар үйхүр?

— Баш әкім из башы илә ишләмір, Әмировнұн ғалысын илә ойнайыр.

Будаңда мән деділәр назырларда вә әкімнин дә тап, кедирикнис. Үстелкін гулагында пынчаладыра ки, әттілті ол, әкім Әмировнұн адамдырып. Әкім адланан да гызын эслинде мама-фелдшер олдугуну деділәр. О, әйнә заманда ерлі комите-

нин сәдри иди. Мән ону тапандада краватда отуруб ғырылымдағы ичләсларын протоколарын изырды. Диспетчерин әлмізін вәризән ғол вәрәгәсінән мәлүм олдру ки, 50—55 жашында бир кишиңір вә мөңкем саңылышындырып. Алма кишинин үстінде научын мама, кондайлымсасын сабабын хәбәр алмаса қасарәттәм, горхудан десинінәр ки: «Бұна баҳ, индиңдан башлады демаголгүлүк!». Йола дүшүк, хастанин зөвнен чатаңда деділәр:

— Кеңінкісінин, бу, үч күн бундан габагын чыгарысын. Сиз ғырылғын, кәліб апартындын, эмәл сиздан габаг апарды.

Гайданданда көрдүк ки, станцияда гимнәт-дир. Фелдшер фәтулла үйсінов докум әвнина апартын хаста гадиналық палттарны машина үяшқа соңғындағын дистанцияда хаста үшүш кәліб Фелдшердин баш-көзүнде тә'чили сұратада әзіздіккендімдер.

Мәннін ғайреттән ағымын айыла галды, көзетчи деді:

— Рәзиматлик оғы, біздә ели ишә өйрәнмиш әлә фелдшерлер вар ки, каратада бекар дүра білміндер. Кечан даға фелдшер Мәрійм хастаниң янында кеден арвадын чиңбиден 170 манат, пулда әткүтүшүші ки, нәр руна дүниимінши, әнәл бараңсыз, сәнә иш вахты шоферин гызын янында миндирип ағыл-заях өхө олмасындын данишын, үстү деңиш каратада хастаниң яышында болғыз кимнін үзимнін данишын, кечәләр юшмаг кратварталарда хорхорда яттан һевбәттән әкімнін данишында шоферләрін батып үчүн чакдаймін зәңтәлардан данишын...

— Бас, Ибраһимовнұн бүнларда иш үчүн әнәмнін әзімнін!

— Ибраһимовнұн бура кәләмдин соңра Ағамиров вә Седорина кимі достарлыны янына қотиды ки, онда комек әтіншін. Онлар да мәндиштер әлә әкімнен башына. Седорина кәлән күндән хаста үстүн көтәй әттілті чиңнәздің атты Әйбраймонда доның көнлиу сыңырмайындың гонду диспетчер телефонунан янына. Ағамиров исәз өзүнүн Әмировнұн мәсінәттіләр белә балду: нәр күн тибб институтунда 6 саат мөшгәл, Семашко хастеганасында 9—9аеттөн һевбәтилек, тә'чили ярдым стансиясында да 6 саат һевбәтилек. Басаран белә газанар. Сугта әнәмнің 24 саат олмаз ки, ғой бир даға да 30 саат олсун!

Сөббетимин бу ерә чатаңда бирадан Әмиров да дала дағылышында күчәді ғырылымдан да ғырылышынан күчәді! тә'чили ярдымынан күміндердән тәмізләмәк әттілті.

Амма Әмиров сәйн әдіри. Тә'чили ярдым стансиясынан бизим киміләрдән ғоях, Әмиров кимін ғылажорлардан вә Ибраһимов кимі маймалардан тәмізләмәк лазындар ки, әмәл әкімніндерин чаны динчелсін, әнәм да хастәләрнін.

— Демагол! Енә дә ыңч-ыңчы! Тә'чили ярдымынан күміндердән тәмізләмәк әттілті.

Амма Әмиров сәйн әдіри. Тә'чили ярдым стансиясынан бизим киміләрдән ғоях, Әмиров кимін ғылажорлардан вә Ибраһимов кимі маймалардан тәмізләмәк лазындар ки, әмәл әкімніндерин чаны динчелсін, әнәм да хастәләрнін.

М. Шевелевов иза Сүлейманов сон да-
фа Бакытбай Балзакорий кеден татарда ке-
рүшүлдүлди. Бир-бирин өввалинын соруш-
туулардын көнин хабар алдылар, ишларнин
нече кетдийн илаа марагандылар, сез-сузу
чекди, арымы бези. Шевелевов деди:

— Бизим ушаглар сыйбот арасында
дебайлар ки, «Фидансасын» элини чөп вер-
дилиэр, кетди «Чевирмәй». Ман ны газдар
Фикирлашырам буну баша душа билдирсөн.
Ахы чөп тасбөй дейде ки, ону чевирмәй.
Бир манын баша сал корум бу неча мәс-
адид.

Бундан асан иш пар ки...—Сүлейманов
дени—Бу саат чөп чевирмәйни на ол-
дугуну сана бердим. Мисал учун тутаг-
ки, ман Балзакерди дамир Йол стансиясынын
киесицәм!

— Раниссан!

— Стансиада баш тәрәзинчи М. Кама-
ловун элини чөп вериб чевиртилдиңк ис-
тәвишем. Бу Фикир башымын каләм кими
бир эмр языб ону ишанды чыхардырам. Бу
эмр олур чөп, Камалов башымын ру-
чывмай. Мәнкәмэйдән көбөй эдени ону
иш гайтармак нағтында ишми чыхыр. Ман
бүллар гулаг асырмады. Загағазис дамир
поллар идәрәсінен мұрачинт зәрді.

ЧӨПЧУЛӘР

язылар ки, «Мәңкәмәниң һөкмүнүн ерина
естир, Камалову иша гайтар!»—Ман бу кес-
тириш да таби олумырам. Райбар ташки-
лар да иш гаптарында да жалғасып
риянаустын калып. Ман бүлларнын наимын-
нын турумада гулаг ардымна. Камалов
элиниң эмр идәрәсіри касиб чөп чевирмәй.
Инди баша дүшүн чөп чевирмәй иш-
дидир?

— Дөласөн баша дүшүнди.—Шевелевов
чаваб бердик.—Анчаг гой ман да бир мисал
көтирим, көр буна да чөп чевирмәк демек
олармы?

— Буюр, гулаг асырам:

— Тутаг ки, мэн бу илини әввәләрнин-
дә Сийаззинеңфәр трестинин газма бурут-
канторунда рәйс вазифесинде чалышы-
рам. Механики сөхин сочы фәйласи Тәй-
мин азардайлық көстәханәне кедир. Мән онун
сағаламаймын вәкил газмада бир эмб-
ийн көткөншүйхен бөләнгөндөн бер эмр языб
ишианды чыхардырам. Тәймин көстәханәнин
чыхандан соңра башшырын мәдән котим-
сина, гаймат-мунатыса комиссиясына, Си-
йәззән хааг мәнкәмәсина, Али мәнкәмәсина,

Элдүйнэ Назирлийнә шикаят эшлемәй.
Иши әввәлдән зәл доလашын салымшаш ки,
инди өзүм вазифадән чынхама бахмая-
раг, вәрдийл чөпү район ташкилатлары
чевира-чевира доланылар. Тәймин исе
Давач-Сиәззән-Бакы арасында козза-козз
баш делдердүйн. Буна да чөп чевирмәк
демек олардын?

— Низо олмаз, элә эссе чөп чевирмәнен
бүрдәд. Алма из арамыздың, Азәрбайжан ССР
Кәнә Тәсаррүфат вә Тадарык Назирлийнә
ләки чөп чевиртилдиңк устамыга би-
ринчициләр. Онларда бир нафәр Шыны-
Әбдул аллаш шөвэр вар. Ва адамы нағызын
ишианды чыхардылабар. Назир муданнапаринин
шебә мудириләрнин, шебә мудиризәрнин
иначычылар да издыйнан эмр көткөншүйхен,
көткөншүйхен да бир эмбийн көткөншүйхен
зәл олуб күр. Нечо албыр ки, бу чону
чевира-чевира доланыр. Анчаг биздә буна
башга бир ад да веририлар. Дөйнәрәк ки,
бир да гүюп бир даш атды, мин ағыллы
чыхарда билмәди.

Шевелевов Сүлеймановун сезүн касиди:

— Биз ки, дали дебайлик.

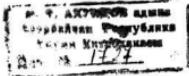
— Мисал учун дебаймада.
Гатар Балзакерди чаты. Достлар кү-
лә-күза бир-бириңдән айрылдылар.

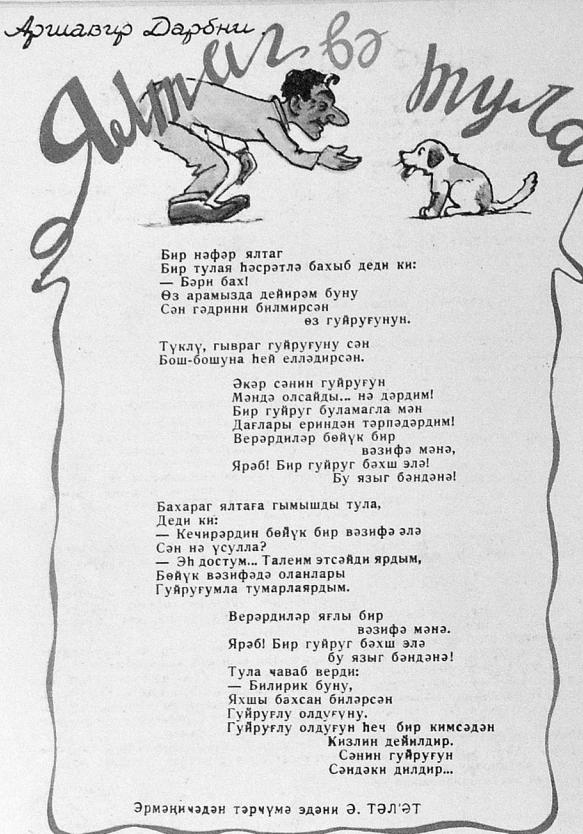
ГАЙГЫКЕШ МИЛИС ИШЧИСИ.

Рассказ С. ШЭРИФЗАДА

— Вәтәндеш, хабердарлыг этмөк борчумдур, бу күчдөн кетмейн, орада хулиган вар.

НЕСАБДАР — Йолдаш сәрд, әмәк күнлөрини языром, анчаг сизин ханым енә дә тарлада ишә өчүмайбы.
СӘДР — Экәр өчүмайбысы бас бу самавар ким дәмләйиб?
НЕСАБДАР — Мән памың барсындә дәнүшүрай!
СӘДР — Элә самавар да памың үчүнүр дә. Яз бизим арвадын һесабына: самавар од сальб—бу бир әмек күнү; стекана гөнд сальб—бу икى әмек күнү. Чанын сөнә десин...
НЕСАБДАР — Чаным сөнә десин, белә һесабласа: ҳәмір чох су апарача.
СӘДР — Чох су апарса башгаларындан кес, чала бизим арвадын һесабына.

УШАГЛЫ ГАДЫИНЛАР ҮЧҮН ВАГОН

Йол боюнча тәләсик мейвәчат алверчиләри,
Долушурлар вагона яғы газанчынан өтәри.
Элә ки, мейвәләри зорла салынды ичәри
Данышыгызың һәр адам өз ишини биләмәлидир.
Проводник ләләшин нөвбәти кәлән-кәлидир.

О гәдәр ки, гарышыр башлары даш-баш ишине,
Кестәримир мәденин хидмет иши сарнишын.
Билет алларда, ер олмур он адамдан бешине.
Ней вагонлар долусу алча, хияр, шәфтәлидир.
Мейва чыхды проводникләрин кәлән-кәлидир.

ЧЕШМӘ БАШЫНДА

Минкәнда бактериологи стансиясына
конардан бахсан дәләрсан ки, бураны
зәйнирнадир, батының из ола? Амма онун
занынин да бахсан, сән кәз онун ичәри
сисине дахыл ол, орадыны дәскән бах, мүл
дир Нураддин. Новрузовуң әкәмийләрнин
шүчүнен, элинин габиляйтән ташаша
элә.

Бу көркемиз кома Нураддин учын
сөнүрли газанч чөшмәсизdir. Бу чешмәдик
налар алмайыр? Гузу эти, кәра яғы, гоно
гаймагы, мотал пендирин... гәрәп, үрәйин из
истасы бу чешмәнин көзүндән алхы болуп
Нураддинин чибларина.

Дәйәрснин ки, о неча чешмәдир? Гу
лаг ясын сизэ укундан-булагынан данышы
шын (амма үз вүрмәйин, сиррин намысы
небе билмәйчәймә).

Бәр ил Лашын яйлағына колхозларынын
он миналарда давары, ишкүнсүз гарапалы
чыхыны? Чыхын. Ишкүн ола биңләр күн, һәр
күн бу гәзәр нейвандан 100—150 баш эззән
лан, гыны сыйан, гаядан учан, чомага
долашан, гызыдирма тутан-налошлия, өлән
олмасын.

Көрүрсөн ферма мүдир башылову
бүлдүр калы:

— А Нураддин, ной! А гага, а ары

алым, инейлан гырылды, әләм!

О саат Нураддин иши дуюп вә күфта
огурлыгын вә үйүн үстә чыхын пишик кими
өзүнүн чакын гоңор даг башына:

— Бу күн мәнин истираһат күнүмдүр.

— А доктор, истираэтин бас срага

күн или алхы?

— Сани назирлийн нұмайәндәсисен, нәсән?

— А гага, билмәдим, кеч күнәймәндан,

әләк элә, инейлан элден кетди.

Экәр ферма мүдир илбиш көлмәйнб
са, нейван хоста олмаса да хасталык ка

ғызыны алып тиңәкән акта вә палагы гоя

чукортаға ерина. Йох экәр алы бош-үзү

гаралырса, онда Нураддинин рәмәттүр

атасы да кәлә, бир бармак кагызы ала бил

мәз.

Бир хасийәттән ки, яғы мүштәри
или яван мүштәринин көзү дайын кимнә

тәннүйр. Кечән күн Каганович адаминан

дахиленде бу чүр гиямат өгләнләр вар.

Г. ЭҢМӘД

ныны анализа кәтмишиди ки, Нураддин
онлары налоштугуң тапсын вә дәрман
яләсән. Кинияз көзүн бахан кими баша
душуду күн, үйүккүл жәлигін дур дыры
гарапышынан.

— А киши, ганда һеч бир налоштуг
корумпур.

— Бәс на эдәк, бузовлар бир учдан яы-

хырылды?

— Кәт, гайын бир ал дәрнәдең кетүр.

Көрүрсөн ферма мүдир «Рәмән-көзәм»
дернәдең баш мүдирин Алтын төвәү фер-
ма. Дана үйүк киши биләмәдик ки,

он соккыз дафы вәхтегендән 100—150 баш

дәфә өзүнчәйчәймә.

Бәр ил Лашын яйлағына колхозларынын
миннеләрда давары, ишкүнсүз гарапалы
чыхыны? Чыхын. Ишкүн ола биңләр күн, һәр
күн бу гәзәр нейвандан 100—150 баш эззән
лан, гыны сыйан, гаядан учан, чомага
долашан, гызыдирма тутан-налошлия, өлән
олмасын.

Анчак орасы вар ки, «Дәйәйфә»ни ки

түбәлә, опур иләкән көштүш, ынын

дири нейвана өлдү, кагызы, лап өлүм-

дә дири кагызы истайсан олса, йох дәйен

дайын.

Онун бу габиляйтән көрән дейи:

— Усталына мәрбәб!

Дөргүндөн да Азәрбайжан Кәнд Тәсәр-

лыгында Газирбай тәнәнстанан

Ислам Елиев габи

устадыр. Нураддинин дәрснин вәрэн одур,

Нураддинин бу чешмәнин башына гоян да

одур. Бу яхындарда Нураддинин инин бир

балача шыншыллар. Фөвәр палаг әзәд,

устады чатыра нарайна.

Ислам Елиев ғәзигаттән чох достпәрәст,

тәсүсүкеш адамдыр. Нураддин бурая кон-

дәрзәнде лемшидир:

— Санни түкәнмәз бир чешмә башына

көндәрләр, кет неча истайран, эләк

көйфүн чак, амма горхма, даг кими дур-

мушам далында.

Нураддин беш илдир ки, бурады.

Ондан балка беш үйүз дафә шинкәт эзди-

лар. Ислам гага һамысынан чавабыны

вериб аларның гайтарлык кері. Саг олсун.

О, олмасайда чешмәнин көзүн чохдан

пробкаламышылар. Инди онун сағылынан

Нураддин көйбін чакыр.

Минкән бактериологи стансиясынан
конардан бахсан дәләрсан ки, бураны
зәйнирнадир, батының из ола? Амма онун
занынин да бахсан, сән кәз онун ичәри
сисине дахыл ол, орадыны дәскән бах, мүл
дир Нураддин. Новрузовуң әкәмийләрнин
шүчүнен, элинин габиляйтән ташаша
элә.

Бу көркемиз кома Нураддин учын
сөнүрли газанч чөшмәсизdir. Бу чешмәдик
налар алмайыр? Гузу эти, кәра яғы, гоно
гаймагы, мотал пендирин... гәрәп, үрәйин из
истасы бу чешмәнин көзүндән алхы болуп
Нураддинин чибларина.

Дәйәрснин ки, о неча чешмәдир? Гу
лаг ясын сизэ укундан-булагынан данышы
шын (амма үз вүрмәйин, сиррин намысы
небе билмәйчәймә).

Г. СӘФЕРОВ

ОТАГ ВӘ УШАГ

Эләскәр мүәллим ЗАГС-дан поһләвән кими чыхыд. О, күнайт азусунан наил олуму вә арвада Шәхханымдан абрыйышыд. Эләскәр мүәллим иш эзләнгән дә бу ғодар севиниминши. О, инди сәрбәтләр. Кедиб кефк истиждигъыз ала биләр.

Анчаг һәсәнов Эләскәр яланыз ики шәй дилхор аләйдир. Оtag вә ушагы. Мәйкәмә, отагы да, ушагы да Шәхханым вермиши. Бу, бир аз онун эвналын соган дөргәйрыд. Нечә ола биләр ки, көзә көрә-көрә отагыны башга бир арвада версии. Шәхханым иди онун учын ядыйры. Яд арвада ез отагына гоймага неч шәрията дүзүк дейли. Нечә ола биләр ки, бир ушагдан етру һәр ай маваҷбинин иймии беш фазы әлинден кетсөн? Өвләд да, онун тәсәни вә тәрбиясән дә чәннән намә. Пул чак Йонгардыр. Эләскәр мүәллим вичандындан кечәр, пулундан кечәз.

Эләскәр мүәллим, аз отуруб, сох фикрәшшәп бир план туту. Бу планын биринчи маддәс Шәхханымдың горхудуб әзән гачырмада иди. Одур ки, илк нөввәдә „Мәшәл Ибдәк“ комедиясыныз яланын салды. Орада ғочу Эләскәр образын вар. Ады ғочу Эләскәр яланы охшайыр, бәс везү ишамасын?

Планын биринчи маддәс узра һәсәнов Эләскәр Шәхханымда эле тол калди ки, языгь арвада огы. Айданы да голтугуна вүрүб бирбаш Ләнкәрана гачы.

Оtag мәсаләснин бү чүр „мувағтигыйәттә“ нәллә этәндән сонре Эләскәр мүәллим ушаг мәсәләснин кечә. О, субут эләмәзә Башлайды ки, күя бир ата кими эз өвләддини чо истәйр. Айданы сәк огландыры, единчина синифа охуор, ону һансы ата истәйсә? Эләскәр һәсәнов мүәллим олдуру учун өвләдләрни чо сөрә атаптары да көз уә чох көрмүшүд. Одур ки, илк вахтлар садиг да болуну ойнамага башлады. Бунун тә'сирі олмады. Шәхханым Айданын кечәмид, һәр ай Эләскәр мүәллимин чибнән алимент ахыбын кетдикча үрәйин дә әрийиб кедири. Одур ки,

Эләскәр мүәллим тәэз Йоллар ахтаранда бирдан „Аршын мал алан“ комедиясы онун ядыйна душу. Орада тачир Эләскәр севкилиси Күдәтчәнри кетүруг башыры. Адынын Эләскәр айданы охшайыр, өзү ийз охшамасын?

Эләскәр мүәллим күнәзәнин бир күнүнда Айданы огурлайыб алимент вермәкден азат болду.

Элә биләмәйн ки, Эләскәр мүәллимин башына көзәнән бир бунуна гурттарды? Хәй а.. бу яланыз мугаддимадир, кириш дид. Эса наисди, тәңгичиләр демишкан, эсл конфликт нәэз бундан сонра башшайыр. Айданы атасынын әзинде о гәдәр „хөш“ күнләр кечирди ки, нәйнәйт башкүтүр гачмагдан башга элач тала биләмәни. Күнәзән бир күнүнда бир тике чөзрак олуб ити. Эләскәр мүәллимин чанына вәзвалда душуда: „Бирдей анысынын эзине кечар, алимент ионуң тәзәдән башлайыр?“ Киши юхуну өзүнә барабар этид, ора-бура кагыз языб Айданы сораглашмага башшайды.

Шәхханым да эл-аяга душуда. О да азиз-әрзис даңынчы верди. Ата да, ана да исти юваларында отуруб дад-Фәрәд элемәз башшайды.

Ахир ки, Айданы тапылды. О, Евлах үшаг әзинде довлат несабина яшайыр, ата-анасы оны бу чур навасло ахтарыларды учын севинирд. Экәр анасы габул эзесе онун янына кетмәй нәзирләрдир. Атасы эздөк нәят шарантин бир азча дәйнисе, она аңа ячирисинде бир өвләд кимни бахсалар, о саат керин дөнэр. Анчаг һәй ки, бу сулаларын һеч бирин чаваб берен өлмәдү. Нә гәдәр ки, Айданы тапылышы онлар кагыз-әрзис көнәрмәдән некүмүт органларында заря Кәтиришнәләр. Ини ағызыларына су алып сөслөрин белә башкырлар. Айданы санисиз дейиль, үшаг әзинде, о чох көзәл шаранты яшайыр. Анчаг онун кичик гәлбәндә ата-ана нәсәрәти вар, гәбүл элемәссолар дә ена неч ол, маса әвеәлеки кими, гайғы көстәрсүнләр,

мәктүб язынылар. Йох. Дашидан чаваб көзәләмәк чатниндер.

Айданы атасына языдыры мәктүбларын биринде ондан янында бир васып истайр. Ушаг әзиндин оны дәнициллик техникумна да я ки, сәзэт мәктәбина жөндәрмәк истайрлар, она алтынчы синфи гурттармасы һагында бир арыйш лазындыр. Айданы бу абрыйшы алмаг хатирине атасына узрханлыг эзәйир, дейир: „Таза яланы да узү гаражы, бағышша“. Таза яланы таңыр эзәйир, она йуз иләр яшамыры арзу эзәйир. Языр ки, көзүм боладыр, арыйшы мутлаг көндәр, тәһисилими давам эзирмәк истайрлар.

Эләскәр иса сүсүр. Дашидан чаваб көзәләмәк чатниндер.

О, архайянныр ки, Айданы анатынын эләнә дүшмийдир, алимент алымынчагац. Чаваб иса язымы, чунки урайинда пул мәнәббәттәндин башга неч бир шәй йох-дур.

Билирәм, гәриб бир сувал охучулашын додагында мәзир, һамы сорумаг истайир ки, белә бир адам мүәлләмидир? Бәли, мүәлләмидир, Ләнкәран районында, Ашагы Нуздың көндиңдән ишәйләр. Партия түзүүдүр. Шәхсэн вә дастхәтти илә языдыры савадсыз бир изаңатда ез оглуну чох истәйдүнни сейләйир. Сонра да дейир: „Оғлум һәсәнов Айданы Эләскәр оғлунун точку тәвәллүдү ядымда дейиль, эз дедини көрә 15 яшы вәр“. О гәдәр „чох истәйир“ ки, мактубина чаваб бермәйдән бир яна дурсун, ай бир абрыйшы да көнәрмәр ки, ушаг мәктәб кирә билсүн. О гәдәр „чох истәйир“ ки, эз вахт анатанадан олдуруну да билмир.

Белә бир адама инанын синиф тапшыраг марымын?

Әлбеттә йох, меңтәрәп охучулар! Сизин сувалыныз табинидир вә Ләнкәран маа-риф шәбәси бу „муәлләмийн“ „ფაలийәти“ дәриндән йохламалысыр.

С. КӘРИМОГЛУ

Рассам А. АБДУЛЛАЕВ

БИР НӘФТӘЛИК ГОНАГЛАР

Азәрбайҹан ССР Мәдәннийт Назири-йинин Эмәк Әтигиятлары Идарасында эле әтигиятсыз ишләр олур ки, неч ҳоруз сәси дә шинтүр.

Ил бую бу идарә район вә кандләри-миздан Бакы шәһиринде ишәмәк учун фәнәләр гүвәси топлайыр. Бакында көнәләләрән яшайын вә истираһти учун би нөмрәләр сәзэт мәктәбинин бинасында бир отаг абрыйшылар. Оtag на отаг?.. Ел вүрүб, еңдәләр ойнайыр. Өзү бош, пәнчәрәләрди да сыйныг.

Йүзләрле фәнәлә долур бу отага. Отурмага стул, ятмага чарнайы, һатта ичмәйе су да гоймайылар.

Нәфтәләрдә ишләрнин „дузгалынин“ көзләйән фәнәләрле деңгээниләр дәшәмәнин үстүнүн. Ер тапшынлар да поччәрә ичиндә үзәнбүт ятмалы олурлар.

Бурада кечәнин бир аләмнәдә гышыгы-рыгы-ракә гопур Дема поччәрәлә ятанлардан бири дүшүб ерда ятанлардын үстүнүн, ердәклиләр да най-куй салып ки: „ай аман, гоймайын.., отага огру қалиби!“

Сәса көзли комендант оллары сакит эздиг деййн ки:

— Сос-куй салмайын, йыхылын ятын, бир нәфтәлек гонагсыныз. Үнүтмайын ки, сиз эмәк Әтигиятлары гүвәси идарасынин сарнамамындансыныз

Ятдана Әтигиятты олун, йыхылын вәзкәләрини эзмәйәсиниз.

Ч. ТАҒЫЗАДӘ

АРВАД—Сөнә дедим өзүнү чекмө, ахырда шәхсийтө тө'зим үстүндө сени ишдөн чыхартылар.

КИШИ—Нагызылыг әдиллер, чунки мән өмрүмдө өзүмдөн башга неч бир шәхсийтөлә несаблашмамыш.

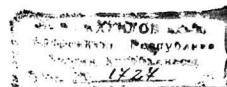
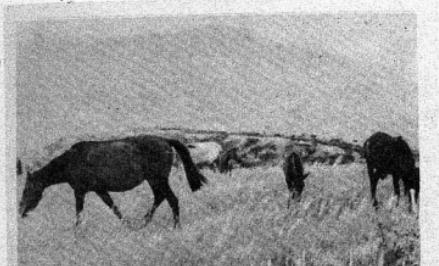
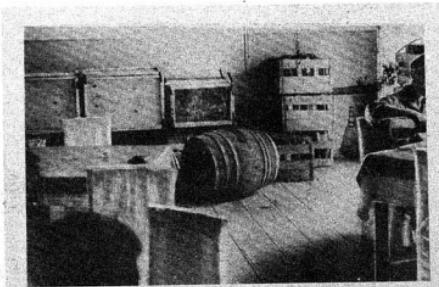

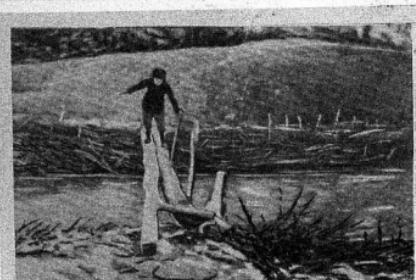
фото кушаси

Шәкилда жердүйнүү атлар Хызы районунун Кировадына колхозунундур. Илхымчы Кулверди Эбдулгүсейнов онларды таxыл зөмисине бурахыб ки, сары бугладан ейб көкжасындар вә колхоз сәдири Эбдул Элиевин чынына дүү элесиндер.

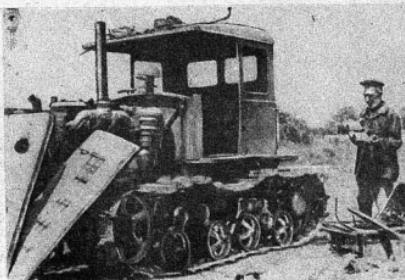

Бочкаларда из ёшилларда бахыб дәз күмән этмайни ки, бура амбардыр. Усту аг ергүнүн столидан вә пива токуб чын адамине көрбөгө билимдин ки, бура ресторандырылган амбардыр, вә ресторан. Бура «Хамза» автогазындар Ешилде, бурада Ныымыданан вә мүштүккөйдөр стол башына кечинделе, соңра, вәзгалийк кассирин Юсифов билет дафтаринин котурб чыхыда наявас. Сарининдер дө аячлардын көлжесинде сарнинлайб, машины көзөммекла вахт кечирираар. Буна да дейириләр энвалид мәденин хидмет.

Губа району, Гудяя чайынын устүндөн салынан бу «көрпү» Гечэрэш қэнди ила Күпчал кәндләрини бирәшдирir.

Колхозчулар нәр дәфә бу көрпүдөн кечендә Шаумян адьына колхозуны садри Халилшан Сөлмөвө афарин деңгизләр, чунки көрпүнүн дайындашыны о тәртиб этмишdir.

ДТ маркалы бу трактор бир на бундан гибаг Давычыда Кондабак МТС-индей Сөнбаттың кандине из өзүрлөр из колышыла. Бурада онун башына элэ бир экин ачылыар ки, инди гайдыбык кетмак бир төрөлүр дурсун, неч ериндиң тэрпненмәйдә дә наалын көтүштөб. Иштеп яранын ниссолоринин гонгуз көнзелерин тракторчук апартылар, обнатмалылар, көтүштөлөлөр чыкырыб көтүрүлбэр, дамыр дүмүрүнү дә көндәлләр апартылар ки, чәки даши, печ дамири вә мангап вагы ерина ишләтсилләр. МТС директору начыбай Азаевә галып бир дариси, бир дә сумүк-ләр...

Редактор—Дөвс Садыг. Редаксия heit'ти: Сүлейман Рустем, Сабит Райман, Сүлейман Мәликов, Казым Казымзода, Гулам Мәммәди, Рза Шайлов.

«Коммунист» газетинин нашры. Редаксиянын адреси: Бакы, Коммунист күчеси, 11/13, 4-чүү галы, 2-чи мэртеба Тел. 3 -17-27. Абона гийттүү: алымы 3 манат

ФГ 10001. Сифарыш № 497. Тираж 40 000. Катал формати 70×105²мм. Чапа изалатыныш 24 VIII-53.

Азәрбайҹан ССР Маджлисийдә Назирдийинин 26 комиссар азым матбоза. Бакы, Элли Байрамов күчеси, № 3

Бакыдан Артжом әдасына электрик дөмөр болу өзүнлилішідір.

НЕФТЧИЛӘР: (дөміржолчулар) — Далгаларын гойнұна хош көлмисиниз!